

3^ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ Τράπεζας Θεμάτων 32479**ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ο ΠΟΛΙΤΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΘΕΣΜΟΙ****A. Μη λογοτεχνικό κείμενο**

Το σχολείο οφείλει να καλλιεργεί και την πολιτική σκέψη

A1α)**Απάντηση**

Το σχολείο διαπλάθει τον μελλοντικό πολίτη, σύμφωνα με το κείμενο, όταν του διδάσκει να συνεργάζεται, να είναι κοινωνικό και όχι μόνον να παίρνει μεγάλους βαθμούς. Το μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής δεν δημιουργεί ελεύθερα σκεπτόμενους πολίτες, έτσι όπως διδάσκεται. Απαιτείται να γίνουν σκεπτόμενα άτομα, οι μαθητές με λόγο για τα πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα. Η πολυφωνία είναι απαραίτητη, όπως και η ανάληψη κοινωνικών δράσεων. (70 λέξεις)

A1β)**Απάντηση**

Σχολείο: το φυτώριο του υπεύθυνου πολίτη

A2α)**Απάντηση**

Βορά = τροφή

αναλώνεται = ξοδεύεται

στείρο = άγονο

τεκμηριωμένες = αποδεδειγμένες

πλουραλισμός = πολυφωνία

συνειδητοποιήσουν = αντιληφθούν

A2β)**Απάντηση**

- Οι μαθητές πρέπει = κύρια πρόταση
- να μάθουν = βουλευτική πρόταση

- να ενημερώνονται για τις τρέχουσες ειδήσεις, και κυρίως για τα προβλήματα = βουλευτική πρόταση
- που αφορούν το σύνολο των ανθρώπων = αναφορική πρόταση
- όπως το προσφυγικό ζήτημα, την οικονομική κρίση, τη φτώχεια = αναφορική πρόταση

ΘΕΜΑ Α3 (Μονάδες 25)**Απάντηση**

Τίτλος: Σχολείο και υπεύθυνος πολίτης

Ο υπεύθυνος πολίτης είναι ο ενεργός πολίτης, ο ενημερωμένος, που ξέρει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, εκφράζει την άποψή του και συμμετέχει ενεργά στην κοινωνία.

Εμείς οι νέοι μπορούμε με πολλούς τρόπους να επιτελέσουμε τον ρόλο του υπεύθυνου πολίτη. Αρχικά, μπορούμε να έχουμε πολιτικά ενδιαφέροντα χωρίς όμως να φανατιζόμαστε. Για αυτό τον σκοπό οφείλουμε να ενημερωνόμαστε για την πολιτική κατάσταση με καθαρή κρίση και χωρίς εμπάθειες. Η δημοκρατία να μην μένει στα λόγια, αλλά να εφαρμόζεται στην καθημερινή ζωή και στα πιο απλά πράγματα. Πρέπει να δείχνουμε έμπρακτο ενδιαφέρον για τα κοινωνικά ζητήματα με εθελοντισμό και προσωπική εργασία, να επιδιώκουμε τη δημόσια έκφραση και τη δημιουργία υποδομών στη γειτονιά και στη χώρα μας.

Η διαμόρφωση του ενεργού πολίτη με τα παραπάνω χαρακτηριστικά απαιτείται να γίνει από το σχολείο, το οποίο εκτός από κατάλληλη παιδεία θα προσανατολιστεί στη σύνδεση θεωρίας και πράξης, εφαρμόζοντας κατάλληλες διδακτικές μεθόδους. Πρέπει να δώσει έμφαση στην ομαδοσυνεργατικότητα, να ενθαρρύνει την αυτενέργεια και τις συλλογικές δράσεις χωρίς αυταρχισμό. Οφείλει να ενημερώνει για τα πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα της επικαιρότητας και να προωθεί σχετικές συζητήσεις είτε μέσα στο μάθημα είτε εκτός. Προς αυτή την κατεύθυνση, κινείται ο θεσμός των μαθητικών κοινοτήτων. Εμείς οι μαθητές από τη μεριά μας καλούμαστε να δραστηριοποιηθούμε συλλογικά, να παίρνουμε αποφάσεις από κοινού και να διατυπώνουμε τα αιτήματά μας στους αρμόδιους.

Συμπερασματικά, στη σημερινή εποχή με τα φλέγοντα θέματα που απασχολούν όλο τον πλανήτη, η ενεργοποίηση των νέων προβάλλει επιτακτική για ένα καλύτερο αύριο και για εμάς τους ίδιους αλλά και για τις μελλοντικές γενιές. (248 λέξεις)

B. Λογοτεχνικό κείμενο**Ποιος είδε****ΘΕΜΑ Β1 (Μονάδες 15)****Απάντηση**

Θέμα του ποιήματος είναι τα πολλά προβλήματα μιας χώρας που εξοργίζουν τον υπεύθυνο και σωστό πολίτη. Αυτά είναι η άσχημη διαχείριση της οικονομίας, οι αργόσχολοι δημόσιοι υπάλληλοι, που αποτελούν ζημιά για το κράτος, το άδαιο δημόσιο ταμείο, η μανία που διακατέχει τους πολιτικούς για τη θέση τους και όχι να λύσουν τα κρατικά θέματα, αλλά και οι δημαγωγοί που ξεγελούν με τα ψέματά τους τον λαό. (66 λέξεις)

ΘΕΜΑ Β2 (Μονάδες 10)**Απάντηση**

Με τη χρήση των ερωτημάτων στο τέλος κάθε στροφής ο ποιητής πετυχαίνει να δημιουργήσει προβληματισμό και να αφυπνίσει τον αναγνώστη. Ακόμη, με τα ερωτήματα ενισχύεται ο ειρωνικός και σατιρικός χαρακτήρας του ποιήματος. Προσδίδεται αμεσότητα και παραστατικότητα, ενώ δίνεται η αίσθηση του διαλόγου με τον αναγνώστη (θεατρικότητα).

ΘΕΜΑ Β3 (Μονάδες 25)**Απάντηση**

Προσωπικά, θα ένιωθα θυμό, οργή και αγανάκτηση, αν ζούσα σε ένα τέτοιο κράτος. Στην 1η στροφή το ποιητικό υποκείμενο αναφέρεται στην ολέθρια διαχείριση των οικονομικών, που φέρνει περισσότερα έξοδα απ' ό,τι έσοδα («Ποιός είδε κράτος κλασσικό... πενήντα νά μαζεύη;»). Στη 2η στροφή μιλά για «τεμπέληδες» υπαλλήλους, που είναι αργόσχολοι, τρέφονται από το κράτος χωρίς να προσφέρουν τίποτα, για τα άδεια κρατικά ταμεία και τη μανία των πολιτικών στην εξουσία με κάθε αντάλλαγμα λόγω της μεγάλης φιλοδοξίας τους (κράτος με «επτά Πρωθυπουργούς»). Στην 3η στροφή, ο ποιητής αναφέρεται στους καταχραστές του Δημοσίου που κλέβουν ασύστολα το δημόσιο ταμείο και μετά αναζητούν τον κλέφτη, ενώ στην 4η στροφή μιλά για πολιτικάντηδες που προσπαθούν με υποσχέσεις να παραπλανήσουν τον λαό ότι θα νικήσουν τον εχθρό χωρίς να αγωνιστούν καθόλου. Αυτά όλα μου δημιουργούν αρνητικά συναισθήματα. Δεν θα ήθελα ποτέ να ζήσω σε μια τέτοια χώρα. (142 λέξεις)